

Heden, 3 mei 1550

Ik verwaardig mij dit op te schrijven. In de hoop dat iemand het ooit zal lezen. Want ik ben verbolgen en in mijne ziel geraakt door wat ik vorige week hoorde.

Ge gelooft het niet! Onze Keizer Karel heeft op 29 april weer eens een plakkaat uitgevaardigd. Daarmee maakte hij alle vorige verordeningen nog strenger¹.

Hebben we al niet genoeg miserie gehad met die strijd tussen katholieken en protestanten, misschien? Onze Keizer wil nu zelfs de doodstraf voor wie nog maar de schijn wekt van sympathie voor de christelijke humanisten of de protestanten. Ge zult maar een drukker zijn van een boek van Erasmus of ge gaat al de kerker in. En met een kritische prediker in uw herberg riskeert ge de beurtverklaring van al uw goederen.

Méér dan dertig jaar heb ik van nabij meegemaakt hoe onze Keizer steeds heviger tekeering tegen al wie hem of de paus iets in de weg legde. Want dat is voor hem hetzelfde. Zeker nu hij zich door de paus tot Keizer van het Heilige Roomse Rijk der Duitse Natie liet zalven, beschouwt Karel V zich als de beschermer van de Kerk. Maar zelfs daarvóór al.

Versta me niet verkeerd! Ik ben ook katholiek. Al vind ik wel dat er wat moet veranderen in de Kerk. Maar onze Keizer wil een zo groot mogelijk rijk dat gehoorzaamt aan alle geloofsartikelen van de Katholieke Kerk. Kerk en Staat zijn één.

Dat heeft al veel kwaad gesticht! En nu wordt het nog erger!

¹ Later 'bloedplakkaat' genoemd.

Acht jaar geleden werd mijn moeder brutaal vermoord in mijn geboortedorp Eeckeren, door de bendes van Van Rossum. Ik heb het zelf gezien. En nog veel meer. Die beelden staan nog in mijn ogen gebrand. Vooral 's nachts.

Allemaal omdat onze Keizer het hertogdom Gelre² wilde inlijven.

Dat maakt me woedend. Maar ik kan niks doen. Behalve het opschrijven. Ik móet het opschrijven, vóór ik sterf, zodat de waarheid niet verloren gaat. Het zou een boek kunnen zijn, maar ik kan het niet laten drukken. Daarmee riskeer ik mijn leven. Maar mijn geschrift zal bewaard worden in de bibliotheek van het Kartuizerklooster van Leuven³, waar ik nu verblijf. Zo zal de waarheid bewaard blijven. En dan zal de wereld ooit de wrede geschiedenis kennen van de slag bij Brechtsgaet⁴ in Eeckeren.

² Gelderland (nu een provincie in het midden van Nederland).

³ Nu KartHuis, Tervuursevest 242, Leuven

⁴ Brechtsgaet was rond 1520 de naam van een gehucht in Eeckeren. De plaatsnaam stamt af van Brechtsgate (13de eeuw): (aan) de weg (gate) naar Brecht. Er ontstonden veel schrijfwijzen. In de 18de eeuw werd dat Brasschaet.